

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยที่เสนอในบทนี้ ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและ อำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด และอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย

สมมติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทยแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัย ประกอบด้วย

- 1.1 เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด จำนวน 216 คน ได้แก่
 - ศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด จำนวน 72 คน
 - ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด จำนวน 144 คน

1.2 เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ จำนวน 777 คน ได้แก่

- ศึกษาธิการอำเภอทุกอำเภอ จำนวน 777 คน

รวมประชากรทั้งสิ้น 993 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัดและผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 140 คน คำนวณหาสัดส่วนระหว่าง ประชากร : กลุ่มตัวอย่าง (216 : 140) ได้ 1.54 : 1 ใช้สัดส่วนที่ได้หาขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตการศึกษา จึงเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2.2 เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ ได้แก่ ศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 260 คน คำนวณหาสัดส่วนระหว่าง ประชากร : กลุ่มตัวอย่าง (777 : 260) ได้ 2.99 : 1 ใช้สัดส่วนที่ได้หาขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตการศึกษา จึงเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด และเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ จำแนกตามรายเขตการศึกษา

เขต การศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	จหน. บริหาร การศึกษา		รวม	จหน. บริหาร การศึกษา		รวม
	ระดับจังหวัด	ระดับอำเภอ		ระดับจังหวัด	ระดับอำเภอ	
1	15	28	43	10	9	19
2	12	37	49	8	12	20
3	15	71	86	10	24	34
4	15	33	48	10	11	21
5	18	49	67	12	16	28
6	21	66	87	14	22	36
7	24	75	99	15	25	40
8	24	92	116	15	31	46
9	15	84	99	10	28	38
10	21	94	115	14	32	46
11	15	90	105	9	30	39
12	21	58	79	13	20	33
รวม	216	777	993	140	260	400

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด และเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ เกี่ยวกับทักษะในการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย โดยจัดทำเป็นฉบับเดียวใช้ถามกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับ

อำเภอทั้งสองกลุ่ม แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check-list) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง อายุ อายุราชการ และวุฒิสูงสุด

ตอนที่ 2 ทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ครอบคลุมกรอบความคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารงาน 8 ทักษะ ของ Mintzberg (1973) จำนวน 50 ข้อ ดังนี้

1. ทักษะกระบวนการกลุ่ม	จำนวน 7 ข้อ
2. ทักษะความเป็นผู้นำ	จำนวน 6 ข้อ
3. ทักษะการแก้ไขความขัดแย้ง	จำนวน 7 ข้อ
4. ทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร	จำนวน 7 ข้อ
5. ทักษะการตัดสินใจ	จำนวน 6 ข้อ
6. ทักษะการแสวงหาและใช้ทรัพยากร	จำนวน 5 ข้อ
7. ทักษะการเป็นผู้ริเริ่ม	จำนวน 6 ข้อ
8. ทักษะความเข้าใจในบทบาทหน้าที่	จำนวน 6 ข้อ

มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีเกณฑ์ให้พิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง ศึกษาธิการอำเภอมีทักษะการบริหารงานในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ศึกษาธิการอำเภอมีทักษะการบริหารงานในระดับมาก
- 3 หมายถึง ศึกษาธิการอำเภอมีทักษะการบริหารงานในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ศึกษาธิการอำเภอมีทักษะการบริหารงานในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ศึกษาธิการอำเภอมีทักษะการบริหารงานในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือ คู่มือการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอ

คู่มือการประเมินการบริหารสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ วารสาร และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ยึดแนวความคิดที่ทักษะการบริหารงาน 8 ทักษะ ของ Mintzberg (1973) ได้แก่ ทักษะกระบวนการกลุ่ม ทักษะความเป็นผู้นำ ทักษะการแก้ไขความขัดแย้ง ทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแสวงหาและใช้ทรัพยากร ทักษะการเป็นผู้ริเริ่ม และทักษะความเข้าใจในบทบาทหน้าที่

3. ขอคำปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม เพื่อให้ครอบคลุมกรอบความคิดที่กำหนดและสอดคล้องกับภารกิจของศึกษาธิการอำเภอ

4. สร้างแบบสอบถามตามกรอบความคิดที่กำหนด นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา ให้คำเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จนได้รับความเห็นชอบว่าเป็นแบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และมีภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม จึงนำไปใช้เพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ยื่นคำร้องขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยถึงกลุ่มตัวอย่าง

2. ส่งแบบสอบถามพร้อมแนบหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และหนังสือส่วนตัวขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยจัดเตรียมซองผนึกดวงตราไปรษณีย์พร้อมจำหน่ายซองถึงผู้วิจัยเพื่อบรรจุแบบสอบถามที่ตอบแล้วส่งคืนผู้วิจัย

3. ตรวจสอบคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ นำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	ส่งไป	ได้รับคืน	แบบสอบถาม ที่สมบูรณ์	ได้รับคืน ร้อยละ
เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา ระดับจังหวัด	140	140	140	100.00
เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา ระดับอำเภอ	260	260	260	100.00
รวม	400	400	400	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า แบบสอบถามที่ส่งไปยังเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด จำนวน 140 ฉบับ ได้รับคืน 140 ฉบับ มีความสมบูรณ์ 140 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนแบบสอบถามที่ส่งไปยังเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ จำนวน 260 ฉบับ ได้รับคืน 260 ฉบับ มีความสมบูรณ์ 260 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า แบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ฉบับ ได้รับคืน 400 ฉบับ มีความสมบูรณ์ 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. แจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง
2. คำนวณค่ามัธยฐานเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ทั้ง 8 ทักษะ
3. ทดสอบค่าที (t - test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด และเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ

การวิเคราะห์ข้อมูลตามข้อ 1 - 3 วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSX
(Statistical Package for the Social Science Version X) ของสถาบัน
บริการคอมพิวเตอร์ ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย